

Odota vielä hetki...

Aloitamme klo 13:30!

Koko perhe huomioon! Perheen kohtaaminen ja tukeminen

Mika Piipponen
Ehkäisevän päihdetyön asiantuntija
EHYT ry
mika.piipponen@ehyt.fi

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

- Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry toimii valtakunnallisesti koko väestön parissa hyvinvoinnin ja terveiden elämäntapojen edistämiseksi. Työ ulottuu lapsista ja nuorista työ- ja eläkeikäisiin.
- Alkoholiin, nikotiinituotteisiin ja huumeisiin liittyvän ehkäisevän työn ohella ehkäisemme pelaamisesta syntyviä haittoja.
- Toiminnan suurimpana rahoittajana Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus, STEA.

Koulutuksen ohjelma:

- Ennakkotehtävän purku (Mentimeter)
- Ymmärtäminen ei ole hyväksymistä
 - Ongelmallisesta päihteidenkäytöstä puhuminen
 - Stigma
- Kohtaa, kuuntele, ole läsnä
 - Keskustelua kohtaamisesta
 - 10 vinkkiä kohtaamiseen

A man with a full red beard and a red beanie is looking surprised, holding a large yellow egg with white spots in his left hand and a smaller yellow egg in his right hand. He is wearing a green long-sleeved shirt.

Mentimeter - Ennakkotehtävä:
Kehittämisen kohteet ja vahvuudet
kohtaamisessa?

Menti.com – 8332 3144

Ymmärtäminen ei ole
hyväksymistä

Ongelmallisesta päihteiden käytöstä puhuminen

- Niin ammattilaisen, läheisen kuin päihteitä käyttävän henkilönkin voi olla vaikea puhua ongelmallisesta päihteidenkäytöstä
- Aikapaine voi luoda haasteen tai tilanne ei tunnu ”oikealta”
- Aiheesta puhuminen voi tuntua toisen yksityisiin asioihin puuttumiselta
- Puheen aloittamiseen voi liittyä myös tunne leimatuksi tulemisesta

A man with short dark hair and a beard, wearing a grey t-shirt and dark jeans, is sitting on a dark, rounded ledge. He is looking off to the side with a thoughtful expression. The background is a solid teal color.

Kuinka puhua niin, että
toisessa syntyy halu
kuunnella?

Kuinka kuunnella niin,
että toisessa syntyy
halu puhua?

Stigma

- Päihteiden käyttöön liittyy monenlaista stigmaa eli häpeäleimaa
- Stigmaa voivat päihteitä käyttävän henkilön lisäksi kokea myös muut perheenjäsenet
- Ammattilaisten kohtaamisella on suuri merkitys stigman vähentämiseen

Stigman eri muodot

- Rakenteellinen stigma
 - Ihminen voi kokea tulevansa ”järjestelmän” syrjimäksi esim. terveydenhuollossa tai työelämäpalveluissa
- Sosiaalinen stigma
 - Aiheutuu muiden ihmisten mielipiteistä, asenteista ja käyttäytymisestä
- Itsensä stigmatisointi
 - Ihminen sisäistää negatiiviset stereotypiat, joka voi johtaa mm. häpeään ja syyllisyyden tunteeseen

Stigman vaikutus lapsiin

- Stigma heijastuu myös lapsiin, joiden perheessä on päihteidenkäyttöä
- Lapsella stigma voi johtaa mm.
 - Sosiaaliseen syrjintään, kiusaamiseen
 - Häpeän ja syyllisyyden tunteisiin
 - Salailuun ja eristäytymiseen
 - ”Ongelmalliseksi” leimatuksi tulemiseen
 - Psyykkisiin ongelmiin, mm. ahdistukseen ja masennukseen
 - Heikkoon itsetuntoon ja luottamuksen puutteeseen

Stigman vaikutus perheeseen

- Stigman vuoksi perheen avun hakeminen voi pitkittyä tai apua ei haeta lainkaan
- Taustalla voi olla aiemmat huonot kokemukset tai kuulopuheet
- Kynnystä voi nostaa myös pelko lastensuojelullisista toimista ja huostaanotosta

Stigman vähentäminen

- Ymmärtävä ja arvostava kohtaaminen
 - Vaikka emme hyväksyisi ihmisen tekemiä valintoja, voimme silti pyrkiä ymmärtämään niitä
- ”Ihminen ensin” –puhetapa
 - Erotetaan ihminen ja ihmisen käyttäytyminen toisistaan
 - Leimaavien tai stereotyyppiä vahvistavien termien välttäminen kaikessa puheessa
- Käytettyjen termien avaaminen ja selittäminen väärinymmärrysten välttämiseksi

**Kohtaa, kuuntele
ja ole läsnä**

A man with a full red beard and a red beanie is looking at the camera with a surprised expression. He is holding two yellow eggs, one large and one small. The background is a solid light blue color.

Millaisia kokemuksia teillä on
kohtaamisesta?
Millaiset tekijät luovat esteitä?
Millaiset tekijät helpottavat kohtaamista?

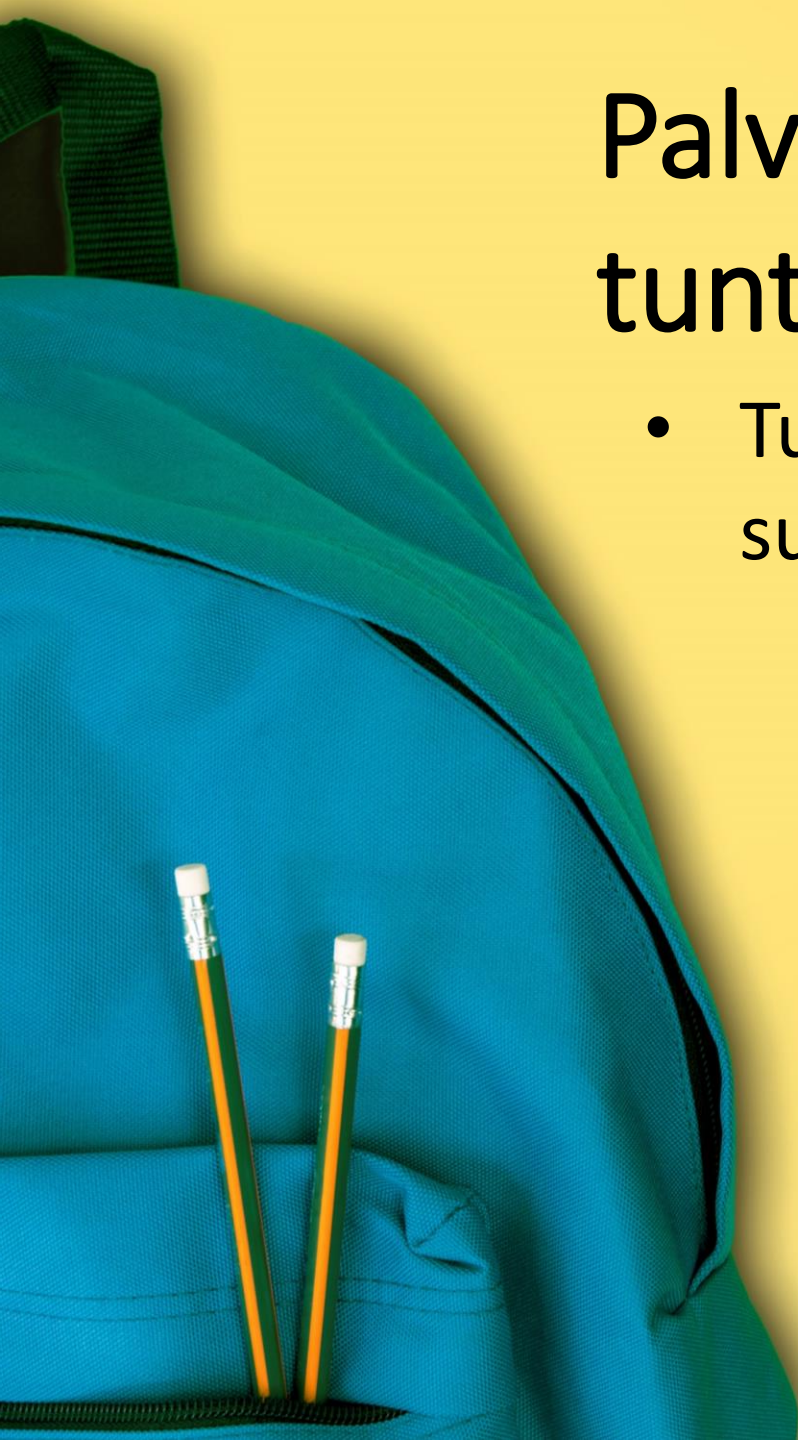
Omat mahdollisuutesi

- Omat asenteemme välittyvät myös kehon kielestä
 - Käytä aikaa omien päihteisiin ja päihteiden käyttöön liittyvien mielipiteiden ja asenteiden tunnistamiseen
- Mieti etukäteen millaista tukea ja apua voit itse tarjota
 - Mieti myös, mihin voit ohjata eteenpäin
- Pelkkä kokemus siitä, että on ammattilaisia, joiden kanssa on mahdollista keskustella, voi vähentää haittojen syvenemistä

Palvelujärjestelmän tunteminen

- Tuntemalla palvelujärjestelmän pystymme sujuvammin ohjaamaan muihin palveluihin.
- Mitä enemmän pystymme kertomaan palvelusta, sitä luotettavamman kuvan pystymme antamaan.
- Saatavilla oleva materiaali palveluista luo ihmiselle mahdollisuuden hakeutua omatoimisesti muiden palveluiden piiriin.

Huolen herääminen

- Huoli voi ja saa nousta mistä tahansa, myös päihteisiin liittymättömistä asioista
- Päihteidenkäytön tunnistamiselle ei ole välttämättä ole varmoja tunnusmerkkejä
 - **Luota omaan tunteeseen ja uskalla kysyä**
- Henkilön käyttäytyminen tai tapa puhua voi antaa meille tärkeitä vinkkejä keskustelun tarpeesta

Kohtaa, kuuntele (kuule) ja ole läsnä

1. Kerro omista havainnoistasi ja tunteistasi.
2. Kysy ihmiseltä itseltään, jos jokin mietityttää.
3. Mieti mitä sanot ja MITEN sanot sen.
4. Keskity keskusteluun ja ole läsnä.
5. Vältä keskustelemasta vastakkain.

Kohtaa, kuuntele (kuule) ja ole läsnä

6. Pyydä anteeksi, jos teet virheen.
7. Kannusta ja rohkaise.
8. Anna aikaa, keskustelua ei voi pakottaa.
9. Toimi, kuten toivoisit itseäsi kohdeltavan.
10. Ole itsellesi ja toiselle inhimillinen,
olemme vain ihmisiä.

KIITOS OSALLISTUMISESTA!

ehyt.fi

Mika Piipponen

Ehkäisevän päihdetyön asiantuntija

EHYT ry

mika.piipponen@ehyt.fi

